

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Uprava:
trg 8. Telefon 44.
Kopisi se ne vračajo.
Anjem je priložiti znamke
za odgovor.

Razprava o proračun. dvanajstinih.

MUSLIMAN DR. SPAHO OSTRO OBSOJA DRŽAVNO GOSPODARSTVO IN IZJAVI, DA BO GLASOVAL PROTI DVANAJSTINAM.

Beograd, 27. aprila. (Izv.) Današnja dopoldanska sejo narodne skupščine odpravi predsednik dr. Ribar ob enajsti uri dopoldne. — Kot prvi govornik nastopi dr. Mehmed Spaho (levičarski musliman), ki pravi, da so muslimani že pred glasovanjem o ustavi naglašali, da ne glasujejo za ustavo zaradi tega, ker smatrajo, da je ustava dobra, ampak zaradi tega, da država čimprej dobi osnovne zakone in da se razmere v Jugoslaviji čimprej konsolidirajo. Naglašali so, da določbe ustave ne odgovarjajo niti njim, niti njihovemu značaju in tudi ne njihovemu prepričanju. Pričakovali so, da bodo v prvi vrsti vsi stremeli za tem, da se izvedejo vsaj one določbe ustave, ki govore o enakosti in ravnopravnosti vseh državljanov. To bi bila najbolj gotova pot, da postane popularna taka uredba države, ki ni imela pristavev v mnogih krajih naše države in ki je ponekod naletela na hud odpor. Slika neenakosti nudi tudi najbolj proračun, katerega dvanajstine se baš razpravljajo. Neenakost se najbolj opaža v plačah in dodatkih uradnikstvu. Ta razlika najbolj širi nezadovoljstvo. Plače je treba izenačiti. Isto velja tudi glede plač duhovništvu poedinih ver. Doklade duhovništvu v Srbiji in Črni gori so velike večje, kakor one v Bosni in Hercegovini. Enako slika nudi tudi proračun ministrstva za prosveto. Bosna se zapostavlja v vprašanju srednjih in osnovnih šol. Proračuna ministrstva za gradbe in promet ne predvidevata ničesar, kar bi moglo veseliti Bosance. To velja tudi za proračun poljedelskega ministrstva. Govornik bo o tem podrobneje razpravljal, ko pride na vrsto celokupni proračun. Kar velja za izdatke, velja tudi za državne dohodke. Dasi so pretekla že tri leta od narodnega ujedinjenja, nadaljuje govornik, še vedno ni izenačena davčna zakonodaja in neposredni davki. Vlada je začela postopno izenačevati trošarino. Govornik ne more uvideti, kakšni stvarni razlogi ovirajo narodno skupščino in vlado, da se trošarina na žganje, ki velja v vseh prečanskih pokrajinah, ne raz-

širi tudi na ostale dele države. Dr. Spaho obžaluje, da se v proračunu sicer zastopa stališče strogega varčevanja, da se pa na drugi strani zaradi nemarnosti poedinih državnih organov razmetavajo stotine milijonov. Kot najboljši dokaz za to velja katastrofa v Bitolju. Za naše centralne oblasti je značilno nepoznavanje razmer v poedinih pokrajinah države. Zadeve se rešavajo zelo počasi, ali pa sploh ne. Dasi so bili muslimani v vladi, so morali doživeti, da so bili muslimani v Sandžaku izročeni pokolju. (Posl. Vukosavljevič: »Ni res! Vi ste nas ubijali! En poslanec je zaprt!« Poslanec Koruk: »Vem za aktivnega poslanca, ki je »jafakoval« (šel med hajduke). Ako bi se malo bolj pazilo na resnično ravnopravnost in enakost državljanov, ne bi prišlo hrvatsko vprašanje v aktivno fazo, v kateri se danes nahaja. Nezadovoljstvo izvira v prvi vrsti iz te pravne in gospodarske neenakosti. Zaradi take vladne politike, ki se najbolje kaže pri razpravi o proračunskih dvanajstinih, ne sme nikogar iznenaditi odločitev centralnega odbora muslimanske stranke, da prekinemo z delovanjem v tej vladi. Dosledni odločitvi foruma naše stranke, bomo glasovali proti tem dvanajstinih, ker nimamo več zaupanja v vlado. — Govor dr. Spaha so prekinjali neprestani medklici radikalcev, demokratov in zemljoradnikov, dočim so bili desničarski muslimani pasivni. — Nato govori neodvisni zemljoradnik Stevan Benin zlasti o slabih valutah. Govori tudi o nepravilni izvedbi agrarne reforme. Zemljo bi bilo treba dati onim, ki jo obdelujejo, in ne spekulantom. Zlasti kritizira izvedbo agrarne reforme v Vojvodini. Končno izjavlja, da bo glasoval proti dvanajstinih. — Poslanec Skoberne (Jugoslovanski klub) kritizira prevelike davke in zahteva izvedbo novih volitev. Izjavlja, da bo glasoval proti proračunskim dvanajstinih. — Seja je bila zelo živahna. Mestoma celi deli govora niso bili razumljivi. Seja se je končala ob eni popoldne.

Ponesrečen nastop zunanji. ministra.

NINČIČ SE JE POGAJAL Z ITALIJO NA LASTNO ROKO IN PROTI VOLJI VLADE. — IZVEDBA RAPALLSKEGA DOGOVORA JE OGRŽENA.

Beograd, 27. aprila. (Izv.) V političnih krogih se opaža gotova nervoznost, ker se je doznalo, da se je zunanji minister dr. Ninčić začel na lastno roko in proti volji vlade pogajati z Italijo, tako da se je zdelo, kakor da se z naše strani ne zahteva striktna izvedba rapallskega dogovora, ampak da bi bila Jugoslavija nasprotno pripravljena za gotovo popustljivost. Govori se tudi, da je tudi ministrski predsednik Pašić proti kakršnikoli pogajanju z Italijo. Vsa akcija ministra dr. Ninčića, zlasti pa pogajanja z Italijo v Genovi pomenjajo neuspeh, iz česar bo

naš zunanji minister na vsak način moral izvajati posledice in odstopiti. Šele ko je dr. Ninčić opazil, da so ga Italijani spravili v zagato, se je obrnil do vlade in zahteval od nje navodil. Vlada je odgovorila, naj zahteva popolno izvedbo rapallske pogodbe. Genovska konferenca se medtem bliža svojemu koncu. Italijani so vsled napačnih metod našega zunanjega ministra dosegli, da vprašanje, ki je za nas največje važnosti, da se namreč rapallska pogodba ni izvedla, sploh še ni prišlo na razgovor. Dr. Ninčića napada v Beogradu zlasti »Tribuna«.

Govor angleškega premierja.

VZHODNA EVROPA SE NI USTALJENA. — V GENOVI SE MORA SKLENITI RES PRAVI MIR.

Genova, 27. aprila. (Izv.) Lloyd George je imel včeraj v Olimpiji velik govor, ki je napravil globok vtis. Med drugim je izjavil: Ne smemo se jeziti, ker konferenca traja že dva ali tri tedne, pa še nima nobenega vidnega uspeha. Treba je veliko več časa, da se rešijo tako mnogostranska vprašanja obnove Evrope. Od Balta do Črnega morja je ni meje, kateri se ne bi dalo oporekati. Vzhodna Evropa še ni ustaljena. Povsod preti izbruh vojne in sporov. Prave vszroke pomanjkanja varnosti je treba iskati v razmerah v vzhodni Evropi. Narodi so tamkaj takorekoč v tekočem stanju, kakor zemlja, preden je dobila trdo in trajno skorjo. Težava, najti meje, ki jih bodo priznali vsi narodi, pa je le ena izmed mnogih težav, ki tako resno ogrožajo mir v Evropi. Nekaj teh težav smo odpravili na konferenci v Genovi. Predvsem sta tukaj dva velika naroda, Nemčija in Rusija. Da naravnost povem, nemogoče je trajno držati pod pestjo s kakršnikoli odredbami dva

velika naroda, ki predstavljata dve tretjini Evrope. Kdor to misli, je slep. To je nemogoče, nesmiselno in blazno. Nemško-ruska pogodba je marsikoga presenetila. Jaz sem že zdavnaj pred tem svaril in rekli, da bo do tega prišlo in da mora do tega priti: gladojoča Rusija in jezna Nemčija se morata najti. Trenotno vladajo in triumfirajo zavozniki. Toda ako iz zmage postane tlačenje, ako nepravilnost oskrbnja zmago, potem mora neposredno slediti osveta. Mi moramo biti pravični, plemeniti in viteški. Lloyd George želi, da se na genovski konferenci sklene res prvi mir, ker se brez njega ne bo moglo tukaj nič rešiti. Govornik obžaluje nato, da Zedinjene države niso zastopane na konferenci. Glas Amerike bi se dvignil nad spor narodov Evrope. Amerika bi bila zagovornik miru. Končno je Lloyd George pozval vse, ki so dobre volje, naj ne gledajo ovir, ampak naj skušajo doseči končni cilj. Sami moramo imeti vero in jo moramo vcepiti onim, ki dvomijo.

Velikostno slovo senat. Klofača iz Maribora.

Maribor, 27. aprila. (Izv.) Senator CSR Václav Klofač se je danes ob polštiri uri popoldne odpeljal s češkoslovanskim brzovlakom iz Maribora v Prago. Na kolodvoru se je sešlo mnogobrojno občinstvo, da se poslovijo od voditelja narodno-socialistične stranke in borca za Slovanstvo in socializem. Ko je v spremstvu voditeljev NSS prišel na peron, ga je občinstvo priskočno pozdravljalo. Pred odhodom vlaka se je od senatorja Klofača poslovil za krajevno organizacijo narodno-socialistične stranke v Mariboru in obenem za mestno občino podžupan Roglič, za načelstvo NSS narodni poslanec Brandtner, za narodno-socialistično ženstvo gospa Schwarzova, za Češkoslovaški klub g. Bureš, za Sokola in za legionarje profesor dr. Pivko. Pevsko društvo narodnih železničarjev »Drava« pod vodstvom g. Premrova, je zapelo najprej češko »Billi Čehove«, nato pa jugoslovansko »Slovenec, Srb, Hrvat«. Senator Klofač se je radostno zahvaljeval in je deputacijam podajal roke z vzklikom: »Na svidenje v Pragi na jubilejnem zboru češkoslovaške socialistične stranke in v Ljubljani na Sokolskem zletu!« Ko se je vlak jel pomikati naprej, so z vseh strani mahal s klobuki in rokami v slovo senatorju Klofaču, kateri je odzdravljal iz svojega kupeja, dokler vlak ni izginil v daljavi.

SPREMENBE NAREDBE O UPRAVNI RAZDELITVI DRŽAVE.

Beograd, 27. aprila. (Izv.) Hkrati z naredbo o upravnih razdelitvi države bo narodni skupščini predložen tudi zakon o izpremembi te naredbe. Kot prva točka bodo predložene tri zakonske predloge, in sicer: 1. Otok Krk se dodeli zagrebški oblasti. Otoka Pag in Rab bosta sama odločila, ali hočeta priti pod zagrebško oblast. 2. Zakon predvideva, da se Medjimurje združi z varaždinsko županijo in z okrožji Koprivnico in Gjurjevcem in tako tvori posebno oblast. Ta oblast bo sama določila, ali naj ima svoj sedež v Varaždinu ali v Zagrebu. Okrajna Grubišno polje in Garešnica bjelovarske županije se dodelita osješki oblasti, ostali okrajji te županije pa pridejo pod zagrebško oblast. 3. Zakon predvideva nadalje, da se Srem združi z Bačko. — Narodna skupščina bo še razpravljala o teh izpremembah in potem sprejela končno veljavno odločitev.

RUSKO-NEMŠKE TRGOVSKE ZVEZE.

Moskva, 27. aprila. (Izv.) Vrhovni narodni gospodarski svet je potrdil novoustanovljeno rusko-nemško uvozno in izvozno družbo. Namen te družbe je obnoviti trgovinske odnose med Rusijo in Nemčijo. Pri družbi, katere osnovna glavnica znaša 150.000 rubljev v zlatu, je udeležena nemška tvrdka Hirsch et Spang, in sicer v isti izmeri kakor ruska državna banka. Ravnateljstvo družbe je v Moskvi.

SILOVITI POTRES V TOKIU.

Washington, 27. aprila. (Izv.) Mesto Tokio je zadel včeraj jutraj silovit potres. Vzrok je baje izbruh ognjenika Amasajame, ki stoje 10 milj severo-zapadno od mesta. Veliko število domačinov je izgubilo vsled potresa svoje življenje. Škoda na blagu je ogromna. Poslopje, v katerem je nameščeno ameriško poslaništvo, je poškodovano. Tudi v Jokohami je povzročil potres velikansko opustošenje. Ves kitajski del mesta je porušen. Vodovod mesta Jokohame je popolnoma razrušen.

Borzna poročila.

Curik, 27. aprila. Berlin 1.81, Newyork 514, London 2274, Pariz 47.50, Milan 27.45, Praga 10.025, Budimpešta 0.65, Zagreb 1.575, Varšava 0.13, Dunaj 0.0675, avstrijske krone 0.06575.
Berlin, 27. aprila. Dunaj 3.63, Budimpešta 36.35, Milan 1508.10, Praga 549.80, Pariz 2621.70, London 1248.40, Newyork 281.64, Curik 5523.05.
Praga, 27. aprila. Dunaj 0.565, Berlin 18, Rim 275.50, Budimpešta 6.85, Pariz 479.50, London 272.75, Newyork 51.40, Curik 1005.50, avstrijske krone 0.61, italijanske lire 272.50.
Zagreb, 27. aprila. Devize. Berlin 25.50, Bukarešta 55—60, Milan 390—405, Newyork 72—72.50, Pariz 620—700, Praga 145—150, Svica 1300—1350, Dunaj 0.95—0.975, Budimpešta 9.50—10, Valute: ameriški dolar 65—60, avstrijske krone 0.95—0, češkoslovaške krone 0—150, francoski franki 655—690, napoleonori 215—0, italijanske lire 390—397.

Naši zunanji ministri.

Ako ocenimo državotvorni pomen posameznih ministrskih postov, smo prisiljeni prisoditi zunanjemu ministrstvu prvenstveno mesto. Delo nobenega drugega namerič ni tako tesno spojeno s pozornostjo javnega mnenja in z državljanskim interesom, kakor ravno posej zunanje ministra. Javno mnenje in državljanski interes se čisto naravno obraba predvsem na pozicijo države napram sosedom in pa na vlogo, ki jo država igra v mednarodni politiki. Čvrsto in uspešno delovanje zunanjega ministra podpira državnost in pa nacionalno samozavest, nesposobno ravnanje pa razdira zaupanje v lastno državo in v njeno moč napram tujini. Rodi tega je to ministrstvo največje važnosti za notranje razpoloženje naroda in javnosti do lastne države.

Iz tega nacionalnega stališča moramo Jugoslovani priznati, da nas usoda ni obdarila z velikimi zunanjimi ministri, ki bi se bili, vsaj v mali meri izkazali pri vodstvu jugoslovanske zunanje politike. Pomislimo na tiste prve mesece naše države, ko bi bili zlahka objeli Celovec in Gosposvetsko polje! Pravijo tudi, da bi si bili s sposobno diplomatsko agilnostjo lahko izvojevali premogovnike. Ali naj gledamo na zasužnjene primorske brate, na Trst in Gorico in na liste sanje izpred vojne, ki smo jih gojili s temi kraji? Ali se naj z njegovim in srodni domislamo tistega sramotnega molka, ki ga naše zunanje ministrstvo kaže napram neodrešeni domovini in njenim ponižanjem že četrto leto?

Svoječasno smo zamudili Wilsonovo črto s Postojno in idrijsko kolinjo! Nato so naši zunanji ministri šli na zloglasna pogajanja v Rapallo, kjer so podpisali znano pogodbo, s katero ubija Italija našo zunanjo trgovino in pomorsko veljavo, ki nam pritiče po naradni legi ob Jadranskem morju. Niso podpisali čisto jasne pogodbe, z določenimi roki, z natančnimi točkami in z odločno voljo, da se ista nemudoma izvede! Potrebna so dolgotrajna posebna pogajanja, ki jih pravkar preživljamo, da se pogodba sploh uresniči in da pridemo z Italijo do končnih jasnih računov!

Kadar mislimo na naše zunanje ministrstvo, tedaj se nadalje zavemo burne dobe, ko se je ustanavljala mala antanta, pri čemur smo igrali zopet tako podrejeno vlogo. In ta podrejena vloga je izhajala iz enostavnega neznanja, nespособnosti in neagilnosti v koncepciji uspešnih zunanje-političnih nastopov, s katerimi se mora vsaka država, ki hoče nekaj veljati in ki zavzema tako delikatno mesto, kakor ravno Jugoslavija, uveljaviti v mednarodnem ravnovesju državnih sil. To, kar je dr. Beneš storil za Češkoslovaško, bi bil ravno tako mogel jugoslovanski zunanji minister in še z veliko večjo upravičenostjo! Kajti Jugoslaviji pritiče po njeni teritorialni, pomorski, vojaški in nacionalni moči, ves drugače vpliv, kakor pa bratski češkoslovaški republikli.

Kaj vse si je dovolila revna Ogrska na naš račun, kaj vse je uspelo kiptarski Albaniji napram mogočni jugoslovanski državi! Habsburške avanture in italijanske provokacije v Dalmaciji, na Reki, na Koroškem, na Ogrskem so še v živem spominu. Sami neuspehi! Zato ni prav nič čudnega, ako ne izkazuje naše zunanje ministrstvo nobene aktivne postavke in da obstoja ves njen uspeh v razkrojevalem učinku, ki ga je imela dosedanja brezuspešna zunanja politika na javno mnenje in na njeno razmerje do države.

Na genovski konferenci pa so se začeli najnovejši zunanje-politični dogodki, v katere se je zapletla tudi naša država. Pa ne morebiti v pozitivnem pomenu besede: da bi se bila kakorkoli postavila s samostojnimi vidiki, da bi bila kakorkoli uveljavila kak zunanje-političen ali sploh političen talent v številnih gospodarskih, finančnih, prometnih in prav posebno v ruskoslovaških zadevah! Velika Rusija posega danes v evropske zadeve in proti slovanski materi, od katere zavisí vsa naša bodočnost, kaže naša država na genovskem zborovanju ravnodušnost in zaslepljeno nasprotovanje. To nasprotovanje do Rusije izhaja iz napačnega pojmovanja francoskega stališča do Rusije in Nemčije, ki je posledica reparacijskih potreb francoskega gospodarstva in opustošenih pokrajin severne Francije. Za Francijo je to prvobitno vprašanje. Za nas pa prijateljsvo Rusije in njeno varušvo proti številnim zunanjim sovražnikom na vseh krajih naše države. Naj se misli o sovjetski Rusiji kakor se hoče. Iz nje se bo organsko razvila bodoča Rusija slovanske vzajemnosti, v kateri bo morala zavzemati Jugoslavija najodličnejše mesto. Iskati torej zveze z današnjo rusko vlado, pregovarjati, sporazumevati se, to bi bil edino pravilen nastavek starih čustev in vedno živih interesov slovanske politike, s katero so se oplojali naši očetje.

Mesto blagohotne agilnosti — mrtvilo, podrejena vloga poslušalca: To je naš sedanji minister zunanjih poslov!

Interpelacije glede slabega ravnanja z vojniki

INTERPELACIJA O POGINU REKRUTOV POVODOM PREHODA ČEZ ALBANSKE GORE IN O PREPOVEDANEM ČITANJU »DOMO-LJUBA«. — ODGOVOR VOJNEGA MINISTRA.

Beograd, 27. aprila. (Izv.) Popoldanska seja narodne skupščine se je otvorila ob 5.15. Na dnevnem redu so interpelacije. — Kot prva pride na vrsto interpelacija zemljoradniškega poslanca Voje Lazića o poginu 30.000 rekrutov povodom prehoda čez albanske gore. Vojni minister general Vasić izjavlja, da ne more odgovoriti na to interpelacijo, ker je vse akte o tej stvari svojčas odstopilo vojno ministrstvo provizorični narodni skupščini, ki je uvedla preiskavo. Interpelant Lazić pravi, da s tem odgovorom ni zadovoljen. Vojni minister je imel dovolj časa, da si preskrbi potrebne podatke. — Za njim povzame zopet besedo vojni minister general Vasić, ki ponovi svojo prejšnjo izjavo z drugimi besedami. To da znak za vihar ogorčenja s strani zemljoradnikov. Pri glasovanju je sprejel predlog vojnega ministra, naj se to vprašanje stavi z dnevnega reda, ker manjkajo potrebni podatki. — Zbornica preide nato na drugo interpelacijo poslanec Brodarja in tovarišev (Jugoslovanski klub) na vojne ministra o slabem ravnanju z vojniki. Interpelant izjavlja, da je prejel od redova

Karla Gorjanca pismo, po katerem ga je pozval poročnik Slavko Farkaš in ga dal dne 12. februarja t. l. zapreti, češ, da je državi sovražen element, ker je čital »Domoljub«. — Potem govori vojni minister general Vasić in izjavlja, da ne trpi tak način postopanja z vojsko. Nato nastanejo v zbornici s strani opozicije taki prizori, da je predsednik primoran prekiniti sejo za pol ure. — Po zopetni otvoritvi seje izjavlja vojni minister: Farkaš je Slovenec, sicer mladen in razsoden, vendar pa je moral nastopiti proti redovu Gorjanca, ker je čital »Domoljub«, v katerem je bil objavljen članek, ki nazivlje vojsko »glubec« (gnoj). Zaradi tega se je uvedla preiskava zoper tega redova in ugotovilo mnogo obteževalnih okoliščin. Zbornica preide nato z večino glasov na dnevni red.

POKOLJA V BELFASTU.

London, 27. aprila. (Izv.) V Belfastu se nadaljujejo pokolja katolikov. V zadnjih dneh je bilo umorjenih 14 moških, tri ženske in štiri otroci. Okrog 66 oseb je bilo ranjenih in sto hiš zapaljenih. Nad 350 družin je brez strehe.

PRODAJA:

ZADJEV večjo množico srednjih in velikih ter nekaj vrec po ugodni ceni. Naslov v upr. lista. 744

GOZDNO posestvo 257 orolov, z žago, mlinom in 20.000 m² lesa za sekati 11 milijonov K.

POSESTVO pri Mariboru 6 orolov, 2 orala vinograde, 320.000 K.

VILA v kopalnici, meblirvana, 4 orala zemljišča, 600.000 K.

VILA v Mariboru, takoj pristo stanovanje, potem hiša in gostilna, pisarna, Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 756

VELIKO HIŠO na glavni trgu z lepimi vtomi, gozdom, 2 lepi nrtvi po primerni ceni. M. Vivod, pekarna, Laško pri Celju. 746

PIANINO, črn, trvdke Hoffmann & Cerny, dobro ohranjen. Kos, Maribor, Glavni trg 1/IV. 734

KUPI:

TRGOVINO v prometnem kraju vzajem v najni, ali kupim. Tudi vinogradiško ali drugo primerno posestvo kupim. Ponudbe prosim na upravo lista pod Amerika 22a. 755

SLUŽBE:

TRGOVSKI POMOČNIK več slov. in nemškega jezika, uslužben v Avstriji, želi prenesti službo v Jugoslaviji v trgovini mešane stroke. Ponudbe pod trgovski pomočnik, na upravo lista. 749

IŠČE SE kuharica k mali rodbini, glavni pogoji pridnost in čistost. Nastop takoj. Zglasiti se A. Oblat, trgovec, Sv. Petra c. 28. 758

DOBRA ključavničarska pomočnika se takoj sprejmeta proti dobri plači pri Jakob Prezelj, vodovodni instalater in ključavničar, Novomesto. 755

RAZNO:

NAGRADO dobi, kdor preskrbi pekarno za v našem najraje na dekeli. Naslov v podružnici Jugoslavije v Mariboru. 745

1000 K nagrade onemu, ki preskrbi mlademu zakonskemu paru stanovanje obstoječe iz kuhinje in ali dveh sob v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe se osvojijo pod Mlad para, na upravo lista. 724

2000 K tistemu, kdor preskrbi stanovanje z dvema ali eno sobo in kuhinjo v mestu ali bližnji okolici. Cenjene ponudbe pod Nužno na upravo lista. 722

MAL lokal, primeren za delavnico na prometnem kraju Ljubljane, tudi na dvorišču ali v prvem nadstropju iščem. Ponudbe pod lokal na upravo lista. 754

V NAJEM se išče pekarnja v mestu ali na dekeli. Ponudbe naj se pošljejo pod Pekarija, na upravo lista. 752

MRLISKE CEVLJE ima v zalogi na debelo po ugodnih cenah. Franc Lerh, Radovljica. 751

V NAJEM se išče malo posestvo, pripravno za obrt v prometnem kraju. Naslov v upravo lista. 750

SAMICA, 3letna, z 6 letnim sinčkom, zdrava, švrsta, dobrega srca, rahločutne narave, obrtnica, trgovsko izobražena z malo trgovino, želi znanja z gospodom do 70 let v svrhu ženitve in skupnega delovanja. Le resne ponudbe se sprejmejo pod Tili doma, na upravo Jugoslavije do 15. maja. 787

SUKNO

za promenade in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg 11.

C. N. in A. M. Williamson:

Cesaričini biseri.

(Dalje.)

„Oh, kako da ne, sem rekla sama pri sebi, časa je bilo več ko dovolj. Priznati moram, da se mi je zasmilila v srce, toda še bolj se mi je smilil njen soprog. Moja dolžnost je bila, obvarovati ga zadrege. Svetovala sem gospe Sandsovi, naj pokliče Klojo, češ, morda ve ona kaj pametnega. Kakor hitro je odšla ponjo, je stopil soprog izza okna. Jaz sem stala baš pri vratih, ki sem jih bila odprla gospe Sandsovi. Jedva sem se upala ozreti nanj, da ne bi mislil, da ga opazujem. Z gotovostjo pomnim samo, da je za hipec obstal pri mizi. Pot iz skrivališča do vrat je držala mimo nje. Menila sem, da gleda prazno zaklopnico; kakor se zdi, je delal nekaj drugega. Kmalu boste slišali, kaj. Stala sem nepremično. Ko se je približal vratom, je spet zadržal korak. Gosposdična Blackburneova, je dejal, nehote in brez lastne krivde ste bili zapleteni v to nesrečno zdevo. Stvar je rodbinskega značaja in prepričan sem, da veste sami, kako vam je ravnati. Ne mislite, da vas hočem podkupiti. Nikakor ne! Toda veselilo bi me, ako bi sprejeli tole. Roke so mi visele navzdol, a vendar se mu je posredilo, da mi je vteknil nekaj med prste. Kaj menite, kaj je bilo?“

„Petdeset dolarjev?“ je vprašala mati.

„Seveda! Petsto dolarjev je bilo!“

„Mati božja! To je najemnina za leto dni. A kaj, ko je nisi mogla sprejeti!“

„Odklanjala sem in se zaklinjala, da nisem zaslužila niti beliča ter bi se dala rajša razčveteriti, nego da črhnem le besedico o tem, kar sem videla, slišala in opazila v njegovi hiši. Toda gospod Sands ni odnehal. Osebo zadoščenje bo zame, ako vzamete denar, je dejal. Saj je itak malenkost. Nato je odšel. Moral se je vrniti v svojo sobo, namestu da bi bil takoj zapustil stanovanje, zakaj pozneje sem ga videla spet. Povem vam, kdaj in kako. A recite, mari je bilo krivo, da sem obdržala denar?“

„V takšnih okolnostih ne, je razsodila gospa Blackburneova. Užalilo bi se mu bilo, ako bi bila odklonila. Oh, dete, petsto dolarjev! Kakor bi nama padli z neba, baš zdaj, ko tako silno potrebujeva denarja!“

„Nu, skrlla sem jih pravočasno, da jih ni videla gospa Sandsova, ko je spet pritekla v sobo. Planila je k mizi kakor lovski pes, ki se zažene po ustreljenega ptiča. Baršunaste zaklopnice ni niti pogledala. Iskala je nečesa drugega. Oh, mama, kar strah me je pograbil, ko sem videla njeno početje. Vse je razmetala, bila

je kakor brez glave. Velika cvetlična vazna na mizi se je prevrnila, voda je poplaval knjige in celo zaklopnico, ona — kakor da ne vidi škode. Knjige in stvari so padale na tla — ni se zmenila zanje. Nazadnje se je zrušila v velik blaznjak, ki je stal tam zraven. „Ovo!“ je zahropila, kakor bi jo nekdo davil za vrat. „Prej je bil tu. Kje je zdaj?“ — Rekla sem ji, da nisem videla nikakega ovoja, kar je bilo čista resnica. Opisala mi ga je natanko: velik platen ovoj z rdečimi pečati. Prisegla sem, da ga nisem videla, ne takšnega. Nazadnje mi je morala verjeti. Toda najtežje je prišlo šele zdaj. „Ali ste morda odšli iz sobe, vsaj za hipec, odkar sem vas pustila samo?“ je vprašala, upiraje vame oči. Dejala sem, da nisem prestopila praga. Nato pa je sledilo vprašanje, ki sem se ga kar prestrašila: „Mari je v tem kdo prišel?“

„Oh, ljubica, upam, da se ti ni bilo treba negati!“

„To zavisi od tega, kaj je po vaši sodbi laž, je rekla gosposdična Blackburneova. „Lažem se baš tako nerada kakor vi. Toda zadrega je bila strašna.“

„Vsekako, je pritrdila starka. „Vidite, je povzela Ellen, da bi razložila svoj položaj, prosila sem bila gospoda Sandsa, naj ne pove soprogi, da sem ga poklicala. Nato sem vzela denar, ki mi ga je silil v roko. Eno mi je, kakor da sem se mu prodala, z dušo in telesom. Ko je stal pri mizi, je menda opazil tisti ovoj in ga vzel. Povejte zdaj, ali sem ga smela izdati?“

„To je bilo nemogoče, je zastokala mama. „Tudi jaz pravim tako. Ali je vtem kdo prišel?“ sem ponovila vprašanje gospe Sandsove. „Mari mislite, da vam ne bi bila takoj povedala? Prosim: prvič je prišel gospod Sands že prej, ne šele v tem, in drugič nisem zanikala naravnost, ampak sem vrnila vprašanje za vprašanje. Povejte zdaj, ali sem legala?“

„Resnice vsekako nisi povedala, je odgovorila gospa Blackburneova, »toda zdi se mi, da si niti jaz ne bi bila vedela druge pomoči.«

„Hvala Bogu!“ je vzkljnila Ellen. »To sem hotela slišati. Potemtakem me ne obsojate?“

„Cutim, da si ravnala z najboljšim namenom. In zdaj je itak, kar je.“

„Da, kar je storjeno, je storjeno, je pokimala mlzalka.

XXIV. POGLAVJE.

Rogerjev sestanek v klubu.

Roger je tisti dan samotno večerjal v svojem klubu. Mnogo znancev ga je pozdravilo, ko je prišel, in preden je minulo šestdeset sekund, je dobil šest vabil na večerjo. Zavrnil jih je brez obotavljanja. Napotil se je bil v klub, ker je

hotel govoriti z določeno osebo. Sestanek si je izmislil, da je odpravil Beverley, zakaj želel je biti sam, večerjati pa sploh ni imel namena.

Notranji glas mu je bil velič, da je vzel zapčateni ovoj z naslovom Justina O'Reillyja. Pozneje se je zavedel, da je bila vsa smer njegovega ravnanja, od trenutka, ko je stopil v sobo, do hipa, ko je ostavil dom, temeljito izgrešena. Vzlic prošnji gosposdične Blackburneove bi bil storil bolje, če bi se bil pokazal soprogi, ko je stopila v sobo. V tem slučaju zi zdaj ne bi moral beliti glave, kaj je v ovoju. Beverley, ko bi zagledala moža v tako usodnem trenutku, bi se bila gotovo izdala, ako je imela glede ovoja slabo vest. Če je imela povsod skrivati ga, bi bila nehote priskočila in ga hotela vzeti. Ako pa ga je pustil O'Reilly iz malomarnosti na njeni mizi ter se vsebina ni tikala nje, bi bil Roger po njeni nevednosti in njenem ravnanju lahko spoznal, da je nedolžna.

Na to, da bi se naknadno izpovedal ženi, češ, »skril sem se in vzel ovoj«, je bilo škoda misliti. Gotovo bi mu rekla: »Nisem te imela za tako nizkotelega, da bi kdaj vohalil za menojo! Zakaj se nisi pokazal kakor se spodobi poštenjaku, namestu da si prežal iz zatišja?“ (Dalje prih.)

Drobiž.

Orožje izza preseljevanja narodov so našli na otoku Aisenu, 50. m globoko je ležalo na tisoče sulic, ki so narejene deloma iz železa, deloma iz kosti. Še globlje so našli na lesene ščite, ki se popolnoma razlikujejo po obliki in po delu samem od doslej znanih ščitov severnih narodov. Dočim so prejšnje izkopljine v Nydamu in Thorsbergu kazale okrogle ščite s kovinastim nastavkom v sredi, so aisenki ščiti štirioglati z lesenim popkom na sredi. Tudi železne meče so izkopali. Zadnji čas vlečejo iz močvirja večjo ladjo ali čoln, čigar velikost se še ne more dognati. Okoli čolna so ležale živalske kosti, pa doslej še niso mogli trdit, od katerih živali so.

Izredne izkapanine. Ne daleč od Clermonda Ferranda so pri kopanju odkrili galo-romansko kameno rakev z ženskim truplom, ki je bilo videti popolnoma dobro ohranjeno, ki je pa pod vplivom solčnih žarkov razpadlo v prah. Pri nadaljnjem pregledovanju in preiskovanju so našli še pet grobov, ki so bili polni važnih starinskih predmetov. Denar, vaze, orožje, toaletni predmeti, ženska krila, čevlji, da celo sadje, ki se je komaj skrčilo ter večjica zimzelena, ki je bila lepo zelena se je našlo v grobeh. Strokovnjaki trdijo, da je to čudo posledica bližnjih mineralnih vrelcev, ki imajo v sebi dosti ogljikove kisline. Ta plin je težji od zraka ter je izrinil iz grobov zrak ter ohranil organske snovi razmeroma sveže tako dolgo dobo.

Neznani vojaki. V neki francoski blaznici se zdravi že tretje leto šest vojakov, ki so za časa premirja dospeli iz nemškega vjetništva. Vojaki so blazni in prav nič ne vedo, kako se zovejo. Zdravniki so poskusili vse, da ugotovijo identičnost teh revežev, toda zaman. Sedaj se je sklenilo, da bodo vsi francoski časopisi prinesli fotografije teh vojakov, morda se bo tako našel kdo, da enega ali drugega spozna in se morda končno le posreči izvedeti kdo so in odkod.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapska, Hötzl, Schweighofer, Stingl itd.

Tudi na obroke.

Jerica HUBAD, roj. Dolenc

Ljubljana, Mišerjeva ulica 5.

Lisičje kože

in kože divjačine sprejme v stroj, barvo izdelavo

krznarstvo ROT, Ljubljana, Gradišče 7

kupuje kože divjačine po najvišjih cenah. Sprejema moderniziranje.

POZORI! POZORI!

Sivalni stroji so dospeli v vseh opremah za rodbinsko in obrtno rabo, istotam za čevljarje in krojače.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip.

**: Državno zdravilišče :
toplice Dobrna pri Celju.**

Akratoterma 37° C izredno bogata na radiju in ogljikovi kislini. Izvanredni uspehi pri živčnih boleznih, boleznih srca, ledvic, mehurja in revmatizma.

Najstarejše žensko zdravilišče južnih alp.

Priporočljivo za rekonvalescente in slabotne. Gorsko podnebje, smrekovi gozdovi, krasen park, divni izleti.

Predsezija od 25. aprila do 15. junija.

V tem času so vse cene za 25 % znižane. Drž. uslužbenci, častniki in duhovniki imajo v tem času 90 % popusta.

Iščem samostojnega **automonterja** za Ljubljano, le prvost. no moč. Nastop takoj!

Ponudbe na pošt. pred. 18

Razno perilo za dame, gospode in deco priporoča tvrdko

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg št. 11

ZVEZNA KNJIGARNA LJUBLJANA - MARIJIN TRG 8

JOHN RUSKIN:

KRALJ ZLATE REKE ALI ČRNA BRATA

iz angleščine prevedel Ljudevit Furlani — z ilustracijami Ant. Roželja.

Sloviti zgodovinski roman M. ZEVACA

„KRALJEVI VITEZ“

je izšel in se dobi v „Zvezni knjigarni“, Ljubljana, Mar. trg 8 v dveh delih. Cena broš. za vsak del din. 15.—

Ugodna naložitev kapitala!

Krasna stanovanjska hiša v Grazu v bližini Jakominiplatz, sedaj na novo renovirana, je proti gotovini za prod.

R. Gallent, Graz, Morellenfeldgasse 12.

Vinska veletrgovina. — Eksport.

„Vinaria“

delniška družba vinogradnikov v Ptujju

priporoča svojo bogato zalogo namiznega kakor sortiranega vina iz haloških in ljutomerskih gor. — Solidna dobava po ugodnih cenah.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dragi sinček in brat

Slavko

dne 26. aprila t. l. po dolgi, mučni bolezni v 15 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragga pokojnika se vrši v petek, dne 28. aprila ob 4 ure pop. iz postaje Zalog na pokopališče v Dev. Mar. v Polju.

Zalog, dne 26. aprila 1922.

Žaluoja rodbina Kralj.

Naročajte in širite „Jugoslavijo“

Vekoslav Pavšer
Paula Pavšer roj. Rižner
poročena.

Celje. Sevnica.

Smrekove, hrastove, bukove, brstove,

lipove, jesenove, mecesnove hlode kupuje po dnevnih cenah;

Parna žaga Keršič
Ljubljana. Sp. Siška

Telefon 180. Telefon 180.

Najbolše sredstvo zoper stenice in drugi mrčes je

„MORANA“

„MORANA“ temeljito uničuje stenice in njihovo zalogo. Naroča se pri **Mar. Skrinjar, Trst**, Via P. Castaldi 4/L. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Išče se **ZASTOPNIK za JUGOSLAVIJO.** Ponudbe direktno na zgornji naslov.

SOLINGEN-JEKLO

Jedilno orodje ALPAKA JEKLO ALUMINIUM

Kuhinjski noži, žepni noži, škarje, kladiva, klešče itd.

Razpošilja najceneje: **REISNER & Co., WIEN I., Wipplingerstr. 19.**

Išče se ZASTOPNIK za Jugoslavijo, kateri je v stanu položiti kavčlo za komisijonarno skladišče.

Subhomesnata roba, mast, mesne delikatese

„Lucullus“

dion. društvo za promet i preradbu mesa

ZAGREB, Ciglana 8.

Telefon 101. Brz. naslov: „LUCULLUS“, ZAGREB.

Več tesarjev in tesarskih predelavcev sprejme

takoj **Ivan Zakotnik**, mestni tesarski mojster parna žaga v Ljubljani, Dunajska cesta št 46

Na debelo:

Venci, šopki in cvetlice za neveste. Žico, svilen, krep, telet in cigaretni papir Abadie zlata znamka, Altesse, Golub, Stročnice št. 2 in 3. Crnilo Ia, IIa. Razglednice itd.

Uran -- Papirnica
Ljubljana, Mestni trg Številka 11.